

15 -ാം കേരള നിയമസഭ

8 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്രചിഹ്നമിട്ട ചോദ്യം നം. 381

13-03-2023 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

ശാസ്ത്രീയ ജല മാനേജ്മെന്റ്

ചോദ്യം	ഉത്തരം
<p align="center"> ശ്രീ കെ ബി ഗണേഷ് കുമാർ, ശ്രീ തോമസ് കെ തോമസ്, ശ്രീ കോവൂർ കഞ്ഞുമോൻ, ശ്രീ. കെ.പി.മോഹനൻ </p>	<p align="center"> ശ്രീ റോഷി അഗസ്റ്റിൻ (ജലവിഭവ വകുപ്പ് മന്ത്രി) </p>
<p>(എ) കടുത്ത വേനലിനെയും അതിജീവിക്കാൻ കഴിയത്തക്ക നിലയിൽ സംസ്ഥാനത്ത് ശാസ്ത്രീയമായ ജല മാനേജ്മെന്റ് നടപ്പാക്കുന്നതിന് എന്തൊക്കെ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുമെന്ന് വ്യക്തമാക്കുമോ; വിശദാംശം ലഭ്യമാക്കുമോ?</p>	<p>(എ) ജലവിഭവ ആസൂത്രണവും മാനേജ്മെന്റും കൂടുതൽ ശാസ്ത്രീയവും ജനപങ്കാളിത്തത്തോടു കൂടിയതുമാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് പ്രധാനം നൽകിക്കൊണ്ടുള്ള നടപടികൾ ജലവിഭവ വകുപ്പിൽ കൈക്കൊണ്ടിട്ടുണ്ട്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനാടിസ്ഥാനത്തിൽ സംയോജിത നീർത്തടപ്പാനും, ബ്ലോക്ക തലത്തിൽ സംയോജിത നീർത്തട മാസ്റ്റർപ്ലാനും തയ്യാറാക്കി, റിഡ്ജ്-ടു-വാലി സമീപനത്തോടെ മുൻഗണനാടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രവൃത്തികൾ നിർവ്വഹിച്ചു വരുന്നു.</p> <p>"ജലസമൃദ്ധി" യുടെ ഭാഗമായി കുളങ്ങളുടെ സംരക്ഷണവും സംഭരണശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കലും തോടുകൾ/ നദികളിലെ നീരൊഴുക്ക് സുഗമമാക്കുന്ന പ്രവർത്തനം, ഭൂജലപോഷണം സാധ്യമാകും വിധമുള്ള ചെറുതടയണകൾ/ വെൻഡ് ക്രോസ് ബാറുകൾ (VCB) നിർമ്മിക്കുക എന്നതിനൊപ്പം നദികളെ ചെറു സംഭരണികളാക്കി പ്രാദേശിക ജലലഭ്യത വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ സഹായിക്കുന്ന തടയണ/ റെഗുലേറ്ററുകൾ എന്നീ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തിവരുന്നു. വരൾച്ചയെ മുന്നിൽ കണ്ടുകൊണ്ട് ഭൂജല ദുർലഭ്യം അനുഭവപ്പെടുന്ന പ്രദേശങ്ങളിൽ/ ഭൂജലനിരപ്പ് താഴ്ന്ന പ്രദേശങ്ങളിൽ മഴവെള്ളം പരമാവധി സംഭരിക്കുന്നതിനും ഭൂജലപോഷണം സാധ്യമാക്കുന്നതുമായ വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ, മഴവെള്ള സംഭരണം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായി കുളങ്ങളുടെ സംഭരണശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കാനായി ചുളി/ എക്കൽ എന്നിവ മാറ്റുക, തോടുകളിൽ ചെറുതടയണകൾ നിർമ്മിക്കുക, നദികൾ ഉള്ള സ്ഥലങ്ങളിൽ തടയണകൾ നിർമ്മിക്കുക തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.</p>

ആവർത്തിക്കാൻ കഴിയുന്ന മാതൃകകൾ ഉണ്ടാക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ "സ്ഥാപനങ്ങളിലെ വാട്ടർ ആഡിറ്റിംഗ്" നടത്തി ജല ഉപയോഗ നഷ്ടം കുറച്ച്, ജല ഉപയോഗകാര്യക്ഷമത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ കാട്ടാക്കട അസംബ്ലി നിയോജക മണ്ഡലത്തിലെ എട്ട് സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിന് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇത്തരം ശാസ്ത്രീയമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ളവ തുടർന്നു കൊണ്ട് പോകുന്നതിന് മാർഗ്ഗരേഖ തയ്യാറാക്കി "നവകേരളം കർമ്മ പദ്ധതി II" പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ജലവിഭവശോഷണം, വർദ്ധിച്ചു വരുന്ന ജലച്ചൂഷണം, ജലമലിനീകരണം എന്നിവ പരിഹരിക്കുന്നതിനും, ജലസംരക്ഷണം, ജലഉപയോഗ നിയന്ത്രണം, ജലവിഭവവിനിയോഗം കാര്യക്ഷമമാക്കുക, ജലവിനിയോഗം സുസ്ഥിരവും തുല്യതയുമുള്ളതാക്കുക, വിവിധ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് - കുടിവെള്ളം, വ്യവസായം, ഉൾനാടൻജലഗതാഗതം - തുടങ്ങിയവയ്ക്കാവശ്യമായ ജലവിനിയോഗ ക്രമം നടപ്പിലാക്കുക, ജലനിയന്ത്രണ സംവിധാനം കൊണ്ടുവരിക തുടങ്ങിയവ മുൻഗണന നിശ്ചയിച്ച് ജലം ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും നദികളുടെ വൃഷ്ടിപ്രദേശത്തിന്റെയും സംക്ഷണത്തിനാവശ്യമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപടിസംരക്ഷണ മാസ്റ്റർ പ്ലാൻ അനുസരിച്ച് നിർവ്വഹിക്കപ്പെടുന്നു എന്ന് ഉറപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ കേരള റിവർ ബേസിൻ കൺസർവേഷൻ ആൻറ് മാനേജ്മെന്റ് അതോറിറ്റി ബിൽ (RBCMA) 2020 കരട് രേഖ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

ദീർഘകാലാടിസ്ഥാനത്തിൽ വേനലിനെ പ്രതിരോധിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ഭൂജല സംപോഷണ മാർഗ്ഗങ്ങൾ 'ഭൂജല സംരക്ഷണവും, സംപോഷണവും' എന്ന പദ്ധതിയിലൂടെ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. തുറന്ന കിണർ / കുഴൽക്കിണർ / റീചാർജ്ജ് പിറ്റ് വഴിയുള്ള റീചാർജ്ജ് പദ്ധതികൾ, ചെറിയ തടയണകൾ, അടിയണകൾ, എന്നിവയുടെ നിർമ്മാണം, ചെറിയ കുളങ്ങളുടെ പുനരുജ്ജീവനം തുടങ്ങിയ പ്രവൃത്തികൾ ഈ പദ്ധതിയിൻ കീഴിൽ വിഭാവനം ചെയ്യുന്നു. കേരളത്തിലെ അമിത ചൂഷിത, ഗുരുതര, അർദ്ധ ഗുരുതര ബ്ലോക്കുകളിൽ ഭൂജല സംപോഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് കൂടുതൽ പ്രാധാന്യം നൽകി വരുന്നു.

കൂടാതെ കേന്ദ്ര സർക്കാർ ആവിഷ്കരിച്ച ജലസംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന 'ജൽ ശക്തി അഭിയാൻ' -

Catch the rain programme – 2022 – ന്റെ ഭാഗമായി വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ ഏകോപനത്തിലൂടെ വിവിധ ജലസംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംസ്ഥാനത്ത് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നുണ്ട്.

ശാസ്ത്രീയമായ ജല മാനേജ്മെന്റ് നടപ്പാക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ഭാരതപ്പുഴയുടെ റിവർബേസിൻ മാനേജ്മെന്റ് പ്ലാൻ വികസിപ്പിക്കുന്ന പദ്ധതി പാലക്കാട് ഐ.ഐ.ടി. (Indian Institute of Technology, Palakkad) -യുമായി ചേർന്ന് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

എല്ലാ ജില്ലയിലേയും കുറഞ്ഞത് ഓരോ ബ്ലോക്കിൽ വീതം ജലബജറ്റ് തയ്യാറാക്കണമെന്ന് ഹരിതകേരളം കർമ്മ സമിതിയിൽ തീരുമാനമെടുക്കുകയും കേരളത്തിലെ 15 ബ്ലോക്കു പഞ്ചായത്തുകളിലും അവയുടെ പരിധിയിൽ വരുന്ന 94 ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളിലും ജലബജറ്റ് തയ്യാറാക്കുന്ന പ്രവർത്തനം ഏറ്റെടുത്തിട്ടുണ്ട്. ജലബജറ്റ് നടത്തുന്ന മുഴുവൻ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെയും അധ്യക്ഷരുടെ ഒരു ശീൽപശാല സംഘടിപ്പിച്ച് പ്രവർത്തന പരിപാടി ചർച്ച ചെയ്ത് അന്തിമമാക്കിയിരുന്നു. ബ്ലോക്ക് തല സാങ്കേതിക സമിതി യോഗങ്ങളും ബ്ലോക്ക് കൺവെൻഷനുകളും നടന്നു വരുന്നു. മാർച്ച് 22 ന് ജലബജറ്റ് റിപ്പോർട്ട് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്താൻ കഴിയുന്ന രീതിയിലുള്ള ഒരു പ്രവർത്തന പരിപാടിക്ക് രൂപം കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്.

ജല ബജറ്റ് തയ്യാറായശേഷം അതിനെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി ഓരോ തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനത്തിലും ജല സുരക്ഷ ഉറപ്പാക്കാൻ കഴിയുന്ന തരത്തിൽ ഒരു കൃത്യമായ ജലപരിപാലന പരിപാടി ഉൾപ്പെടുന്ന ഒരു ജലസുരക്ഷാ പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കാനും വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ ഏകോപനത്തോടെ പ്രസ്തുത പ്ലാൻ നടപ്പിലാക്കാനുമാണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ